

Bærum kommune
Postboks 700
1304 SANDVIKA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ingeborg Austreng, 22003645

Bærum kommune - kommuneplan - fylkesmannens vurdering av gjenstående innsigelser

Fylkesmannen viser til brev fra Bærum kommune datert 18.12.18 der det er oversendt forslag fra kommunen til løsning på innsigelser som Fylkesmannen fremmet ved offentlig ettersyn av kommuneplan for Bærum. Vi viser videre til brev av 31.12.18 der kommunen legger frem ytterligere dokumentasjon knyttet til ønsket utvidelse av steinbruddet på Steinskogen. Fylkesmannen har i uttalelse til kommuneplan uttrykt at vi ikke vil anbefale en slik utvidelse i vår oversendelse av kommuneplanen til Klima- og miljøverndepartementet.

Vi viser også til befarings- og møter mellom Fylkesmannen og kommunen. Vi beklager at det har tatt så lang tid før kommunen får svar.

På bakgrunn av endringer i planforslag og mer detaljerte redegjørelser og begrunnelser fra kommunen frafaller Fylkesmannen sine innsigelser til planområdene Bjørnegård og Grorudenga. Innsigelse til boligområdene på Avtjerna opprettholdes, og Fylkesmannen kan ikke anbefale en utvidelse av steinbruddet på Steinsskogen inn i marka.

Fylkesmannens vurdering.

Fylkesmannen vil gå gjennom områdene ett for ett. Vår samlede vurdering av kommuneplanen kom frem ved offentlig ettersyn av planen, og vi vil ikke gjenta den her.

Avtjerna

Kommunens ønske om å opprettholde Avtjerna som fremtidig boligområde er etter vårt syn i strid med Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus og Statlig planretningslinje for bolig-, areal- og transportplanlegging. Fylkesmannen og kommunens synspunkt på dette området er så ulike at vi er enige i at dette spørsmålet bør bringes inn for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Bjørnegård

Fylkesmannens landbruksavdeling fremmet innsigelse til Jong - Bjørnegård i Bærum kommuneplan. Boligområdet på Jong er tatt ut av kommuneplanen, ifølge Bærum kommune. Vår tilbakemelding gjelder derfor bare forslaget om skole på Bjørnegård. I etterkant av meklingsprosessen har det vært

dialogmøte med administrasjonen i Bærum kommune for å få nærmere orientering om utredninger av alternative for skoletomter i Sandvika.

Planområdet omfatter fulldyrka jord i Bjørnegård-alternativet. Bjørnegård er en del av et prioritert jordbruksområde og kulturmiljø i kommunedelplan for kulturminner. Jordbruksarealene består av to teiger på henholdsvis vel 8 dekar og cirka 11,5 dekar. Arealene er kartlagt med svært god og god jordkvalitet, ifølge NIBIOs kart. Det vestre jordet er størst og henger sammen med jordbruksarealene videre vestover. Dette jordet bør bevares selv om Bjørnegård skulle bli valgt som skoletomt. Ved vurdering av om innsigelsen kan frafalles, legger vi vekt på at dyrka jord er av nasjonal og regional verdi for matproduksjon.

Kommunen har begrunnet at dette forslaget til skoletomt gir en del fordeler og konkluderer med at Bjørnegård er det beste alternativet for skoletomt ut fra de fleste kriterier. Området ligger ca 1 -1,3 km fra Sandvika sentrum og togstasjon. Lokalisering av skole er en viktig samfunnsinteresse, men kommunen har andre alternativ. Kommunen skal ta hensyn til jordvern og matproduksjon i planlegging. Vi savner en avveining og vektning av jordvern og matproduksjon som et nasjonalt hensyn, veid opp mot de andre samfunnshensynene og de andre alternativene. Vi kan heller ikke se at redusert inngrep eller avbøtende /kompenserende tiltak er vurdert slik vi hadde forventet etter møte med kommunen.

Selv om jordene av begrenset størrelse er de kartlagt med svært god jordkvalitet og er derfor velegnet for matproduksjon. Hensynet til dyrka jord bør derfor ikke vike med mindre det er helt nødvendig. Vi forstår brevet fra kommunen slik at det er det mulig å redusere planområdet slik at omdisponeringen av dyrka jord kan begrenses og at det store sammenhengende LNF-området og jordbrukslandskapet fra Bjørnegård til Tanumplatået kan forbli en sammenhengende grønnstruktur.

Fylkesmannen kan frafalle innsigelsen til skole på Bjørnegård, men vi anbefaler sterkt at kommunen vurderer de andre alternativene for skoletomt videre og heller velger et av disse alternativene. Følgende forutsetninger ligger til grunn for at Fylkesmannens landbruksavdeling kan trekke innsigelsen:

- Nasjonale føringer for jordvern legges til grunn. Omdisponering av dyrka jord skal begrenses mest mulig, og mest mulig av planområdet endres til LNF-formål i kommuneplan og ved regulering av området.
- Jordbruksarealet mot vest bør beholdes for matproduksjon.
- Det må være et mål at det sammenhengende LNF-området, jordbrukslandskapet og grønnstrukturen mellom Sandvikselva og Tanumplatået skal bevares.
- Det skal innarbeides en plan for flytting av matjordlaget til andre områder med dyrka jord for å forbedre disse i samråd med kommunens landbruksfaglige kompetanse.

Grorudenga

Fylkesmannen fremmet innsigelse til dette området ved offentlig ettersyn av kommuneplanen. Begrunnelsen var at omdisponering av et areal som delvis består av dyrka mark så langt fra kommunens prioriterte vekstområder vil være i strid med statlige og regionale føringer for areal og transportplanlegging.

Bærum kommune foreslår nå å redusere det aktuelle arealet fra 19 til 12 daa, hvorav 4 daa rundt bekken i vest regnes som en del av elverommet ikke vil bli bebygget. Arealet på dyrket mark ligger ikke inne i det nye forslaget. Videre har kommunen i sin behandling av arealdelen vedtatt at det skal åpnes for «en moderat utbygging av noen boliger».

Grorudenga har tidligere ligget inne som boligområde i kommuneplanen, og i følge kommunen er det aldri vedtatt tatt ut, men tilbakeføring til LNF ble gjort ved en feil.

Fylkesmannen anser at kommunen delvis har imøtekommet vår innsigelse, gjennom å redusere området som kan bebygges og ta ut dyrket mark. Området ligger 500 meter fra nærmeste bussholdeplass med bussavganger til Sandvika hvert kvarter. Forutsatt at der legges opp til en begrenset utbygging kan dette arealet være aktuelt for utbygging for den vedlikeholdsveksten som det kan legges til rette for utenfor kommunens prioriterte områder.

Fylkesmannen trekker sin innsigelse til Grorudenga på følgende vilkår:

- **De omtalte 4 daa i elverommet rundt bekken skal ikke utbygges, men reguleres på en måte som sikrer natur- og landskapsverdier**
- **Utbygging skal skje med lav til moderat tetthet, slik at nye boliger i dette området ikke vil være til hinder for at Bærum kommune skal nå målet om at all vekst i transport skal tas med kollektiv, sykkel og gange,**

Brekkeski

Fylkesmannen har trukket innsigelsen til kommuneplanen i eget brev av 15.1.19.

Steinskogen

Bærum kommune foreslo å omdisponere et område på ca. 170 daa tilgrensende dagens steinbrudd fra LNF/marka til råstoffutvinning. Innspillet tilsvarer det som ble lagt inn ved forrige kommuneplanrullering, men det ble tatt ut av planen da Klima- og miljødepartementet stadfestet planen etter Markaloven. Fylkesmannen sa i vår uttalelse at vi heller ikke denne gangen kan anbefale en utvidelse av anlegget inn i Marka.

Uttaket på Steinskogen har sitt utgangspunkt i en nasjonalt viktig basaltforekomst, som gir stein av svært god kvalitet. Det har tidligere vært opplyst at området hadde en gjenværende ressurs innenfor dagens steinbrudd ville vare i 40 år. Bærum kommune opplyser i sin oversendelse av 31.12.18 at en større del av arealet nå er nedbygget med finknuse- og sorteringsanlegg for steinressursene, og et anlegg for betong og asfaltproduksjon. Dette anlegget er flyttet fra Franzefoss sine arealer på Vøyenenga. Det oppgis at på grunn av dette er tidshorizonten for uttaket på gjenværende areal 10-12 år uten at produksjonsanlegget flyttes. I følge Franzefoss vil det ikke være økonomisk lønnsomt å flytte dette produksjonsanlegget, og horisonten på uttaket er derfor 10-12 år uten utvidelse av uttaksarealet.

Bærum kommune skriver videre at uttaksområdet på Steinskogen i prosjektet «Bærum massebank» er planlagt benyttet til massehåndtering av masser fra planlagte infrastrukturprosjekter i kommunen, og at dette krever areal utover det som er avsatt til industri i gjeldende reguleringsplan. I reguleringsplanen for Ringeriksbanen er det nå foreslått avsatt arealer for en slik «massebank» på Lorangmyr/Avtjerna. Fylkesmannen anser at dette arealet ligger gunstigere til for en slik virksomhet, med en langt bedre tilgang til hovedveisystemet. Vi anser derfor ikke at behovet for økt areal grunnet bruk av deler av eksisterende steinbrudd til «massebank» er et vesentlig argument for en utvidelse av steinbruddet.

Oslo kommune ved VAV har fremmet et forslag til reguleringsplan for ny vannforsyning til Oslo, og har lagt inn et tverrslag til råvannstunnelen nord for dagens bruddområde på Steinskogen. De foreslår mellomlagring av masser i et område utenfor regulert område for masseuttak i påvente av at massene skal transporteres ut av marka. Dette området er innenfor den foreslåtte utvidelsen av området for uttak i kommuneplanen, og omtales i oversendelsen fra Bærum kommune.

Fylkesmannen behandler disse to sakene separat, og vil avgi en egen uttalelse til denne saken i høringen av reguleringsplanen.

Markaloven § 7 avgrensner hvilke formål kommunale planer kan åpne for i Marka:

1. tiltak i landbruk, herunder bygninger og terrenginngrep
2. stier og løyper etter § 9
3. idrettsanlegg som kan innpasses innenfor lovens formål
4. offentlige infrastrukturanlegg som veger, jernbane, dammer, vannforsyningsystemer, kraftledninger mv, samt område for igangværende råstoffutvinning

I Ot.prp. nr.23 (2008-2009) er steinbrudd omtalt under offentlige infrastrukturanlegg og andre tiltak. *Eksisterende anlegg, bebyggelse, næringsvirksomhet og infrastruktur i Marka vil bestå under markaloven. Typiske eksempler vil være alpinanlegg, steinbrudd, skytebaner og lignende. Anlegg, bebyggelse, næringsvirksomhet eller infrastruktur skal som utgangspunkt ikke etableres eller utvides i Marka.* Videre sies det i forarbeidene at eksisterende næringsvirksomhet som bergverk vil kunne videreføres under markaloven, men lovens formål innebærer at næringsvirksomhet som i dag befinner seg i Marka som hovedregel ikke skal kunne utvides.

Fylkesmannen anser at punkt 4 i markaloven § 7 kun åpner opp for regulering innenfor eksisterende områder for igangværende råstoffutvinning, og kan ikke se at markaloven åpner opp for en utvidelse av steinbruddet slik Bærum kommune ønsker. Vi kan derfor ikke anbefale utvidelsen i vår oversendelse til departementet.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth (e.f)
avdelingsdirektør

Nina Glomsrud Saxrud (e.f.)
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent